

Projekt

Uchwała Nr Rady Miejskiej w Grodkowie z dnia 18 grudnia 2019r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Grodków na 2020 rok

Na podstawie art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2019 r., poz. 852) Rada Miejska w Grodkowie uchwała, co następuje:

§ 1

Uchwała się Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Grodków na 2020 rok, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Grodkowa.

§ 3

Uchwała podlega ogłoszeniu w Biuletynie Informacji Publicznej.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

BURMISTRZ
Marek Antoniewicz

Załącznik
do Uchwały
Rady Miejskiej w Grodkowie
z dnia 18 grudnia 2019 r.

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA 2020 ROK.

Problemy uzależnień istniały zawsze w dziejach ludzkich. Jednak w ostatnim czasie nasiliły się. Zaczynają obejmować szersze grupy społeczne i wiekowe. Coraz częściej problem uzależnień dotyczy najmłodszych członków naszego społeczeństwa. Uzależnienie jest chorobą duszy i emocji. Polega ono na utracie kontroli nad własnym życiem, braniu środków odurzających pomimo problemów, które one wywołują oraz na wzrastającej tolerancji organizmu. Środki odurzające, szczególnie narkotyki, wywołują w człowieku przekonanie, że są środkami rozwiązującymi problemy. Do najpoważniejszych zagrożeń społecznych w naszym kraju zalicza się narkomanię, rozwijającą się bardzo intensywnie szczególnie wśród młodego pokolenia. Od kilku lat narkomania utraciła swój marginalny charakter, stając się zjawiskiem coraz bardziej powszechnym i obecnym. Narkotyki są coraz bardziej wszechobecne, bez problemu można się w nie zaopatrzyć na dyskotecę, w klubach, na koncertach rockowych, imprezach masowych, czyli wszędzie tam, gdzie przebywają młodzi ludzie. I niekoniecznie mają dawną formę. Teraz są sprzedawane pod postacią ciastek, cukierków, lizaków czy w napojach, co bardzo zachęca i rozbudza ciekawość najmłodszych. W wyniku ich dostępności sięga po nie coraz większa liczba młodych ludzi. Jedyny, skuteczny sposób zapobiegania narkomanii nie istnieje. Lepiej jednak starać się zapobiegać, niż leczyć. Podstawą prawną działań związanych z przeciwdziałaniem narkomanii jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii. Ustawa ta określa zadania m.in. dla samorządu gminy jako zadanie własne. W wykonywaniu zadań mogą uczestniczyć także organizacje pozarządowe, stowarzyszenia, fundacje, kościoły i inne związki wyznaniowe, medyczne, samorządy zawodowe, rodziny osób uzależnionych oraz grupy samopomocy osób uzależnionych i ich rodzin. Zadania w wyżej wymienionym zakresie samorząd gminy realizuje na podstawie opracowanego Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii uchwalonego przez radę gminy, w którym są uwzględnione założenia zawarte w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016-2020 i Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Grodków.

I Diagnoza problemów związanych z narkotykami.

W 2018 r. wśród mieszkańców Gminy Grodków została przeprowadzona diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych. Diagnoza opisuje zarówno rodzaj, jak i skalę występowania określonych problemów społecznych, m.in. problemów związanych z narkotykami. Wśród grupy reprezentatywnej znaleźli się: dorośli – kobiety i mężczyźni, uczniowie szkół podstawowych i gimnazjów oraz sprzedawcy napojów alkoholowych.

Pierwszym pytaniem, które zostało zadane dorosłym mieszkańcom naszej gminy, dotyczącym narkotyków, było pytanie o to, czy w najbliższym otoczeniu mieszkańców są osoby, które zażywają narkotyki. 15% biorących udział w badaniu odpowiedziało, że zna powyżej 110 osób zażywających narkotyki, 5% stwierdziło, że w najbliższym otoczeniu znajduje się około 10 takich osób, natomiast 17% ankietowanych zna maksymalnie 5 takich osób. 14% uznało, że zna jedną osobę zażywającą tego rodzaju substancje, natomiast 48% nie

zna nikogo, kogo dotyczyłby ten problem. Następnie interesowało nas, jak mieszkańcy postrzegają dostęp do narkotyków na terenie Gminy Grodków. 40 % respondentów uważa, że nabycie środków odurzających jest raczej łatwe i nie wymaga to dużego wysiłku, a 19% stwierdza, że jest ono łatwe i właściwie każdy może je nabyć. 4% odpowiedziało, że według nich jest to raczej trudne i bardzo trudne. Według 3% ankietowanych nabycie tego rodzaju substancji na terenie gminy jest trudne i wymaga wysiłku. Pozostałe 35% ankietowanych nie posiada żadnej wiedzy dotyczącej dostępności narkotyków.

Z powyższych danych wynika, że dostęp do narkotyków na terenie Gminy Grodków nie jest zbyt trudny, a wśród najbliższego otoczenia osób biorących udział w badaniu jest dość duża liczba osób, które zażywają tego rodzaju środki. Pomimo tego, aż 48% respondentów uznało, że nie zna takich osób.

Kolejne pytanie dotyczyło tego, czy badani mają wiedzę dotyczącą tego, gdzie mogą nabyć środki odurzające. Okazuje się, że 33% badanych wie, gdzie można je nabyć, natomiast wiedzy na ten temat nie ma 67% ankietowanych. Biorąc pod uwagę powyższe dane można uznać, że odpowiedzi na pytanie dotyczące możliwości nabycia narkotyków są nieco niższe niż w rzeczywistości. Może to wynikać z faktu, iż dla większości osób, pomimo tego, iż jest to ankieta anonimowa, jednak pytanie to jest krepujące i dlatego odpowiedzi na nie, nie we wszystkich przypadkach były zgodne z prawdą.

Na pytanie dotyczące tego, czy osoby biorące udział w badaniu kiedykolwiek zażywały środki odurzające powszechnie uznawane za narkotyki 7% udzieliło odpowiedzi twierdzącej. 93% dorosłych mieszkańców utrzymuje, iż nigdy nie zdarzyło im się zażywać narkotyków. Ostatnie z części pytań dotyczącej narkotyków dotyczyła tego, czy badane osoby były kiedykolwiek w pracy pod wpływem środków odurzających. 5% badanych przyznało, że zdarzyło im się przyjść do pracy będąc pod wpływem alkoholu bądź narkotyków, z kolei 95% stwierdziło, że taka sytuacja w ich życiu nigdy nie miała miejsca.

Kolejne zagadnienie dotyczyło styczności młodych ludzi z narkotykami. Zapytano o kontakty z osobami rozprowadzającymi narkotyki. 72% respondentów nie miało nigdy okazji spotkać takich osób lub nie wiedzą, że osoby te zajmują się dystrybucją środków odurzających. 4% badanej młodzieży twierdzi, że zna takie osoby w szkole, a aż 15% poza nią. 9% zna osoby, które „dealują” zarówno w szkole jak i poza nią. Te dane są bardzo niepokojące. Spora część ankietowanych zarówno w szkole jak i poza nią może podjąć potencjalny kontakt z kimś, kto może ją zaopatrzyć w narkotyki. Kolejne pytanie dotyczyło osobistego kontaktu młodzieży z narkotykami. 96% ankietowanych uczniów przyznaje, że nigdy nie mieli bezpośredniej styczności z tego rodzaju substancjami. Jednak 4% ankietowanych przyznało się, że ma za sobą kontakt z substancją uznawaną za narkotyk. Ponieważ narkotyki są substancjami o mniejszej dostępności niż alkohol czy wyroby tytoniowe, mniejsza jest też liczba ich konsumentów. Taki wynik nie jest jednak optymistyczny, bo pomimo rozpowszechniania programów profilaktycznych okazuje się, że młodzież sięga jednak po narkotyki, zakładając, że doskonale zna konsekwencje ich zażywania. Na kolejne pytanie odpowiedzieli tylko ci uczniowie, którzy w poprzednim pytaniu przyznali się do tego, że zdarzyło im się zażyć substancje uznawane za narkotyki. W tym pytaniu 71% badanej młodzieży oświadczyła, że nie pamięta wieku, w którym rozpoczęli zażywanie substancji psychoaktywnych. Kolejna, co do wielkości grupa – 14% określiła, że narkotyków po raz pierwszy spróbowali przed 13 rokiem życia, a 7% zrobiło to przed 9 rokiem życia. Następne pytanie dotyczyło sytuacji, w jakiej po raz pierwszy zażywali oni narkotyki. Najczęstszym miejscem inicjacji były wakacje – 34% oraz szkoła, również tutaj, na tę właśnie okoliczność wskazało bardzo dużo badanych – 30%. Z kolei, 14% badanych stwierdziło, że mogłby mieć dostęp do narkotyków w domu. Co dziesiąty uczeń wskazywał na wagary, a pozostali respondenci wybierali odpowiedź: w pubie- 7% albo na dyskotece – 4%. W większości motywem sięgnięcia młodych ludzi po narkotyki była chęć spróbowania - 62%. 19% twierdzi, że to koledzy namówili ich do spróbowania tych substancji, również 10%

młodzieży wskazywało jako inicjatora nowo poznanych znajomych oraz osoby, których wcześniej nie zali. Kolejne pytanie miało na celu sprawdzenie, jakie narkotyki są zazwyczaj zażywane przez respondentów. Największa grupa uczniów przyznaje się do zażywania marihuany, stanowi ona 15% wszystkich badanych, którzy zażywali kiedykolwiek narkotyki. 5% próbowało kokainę, 10% ma doświadczenie z amfetaminą a 2% z ekstazy. Heroinę próbowało kiedykolwiek w życiu 3% badanych, 5% wskazało na dopalacze. 24% badanych uczniów uznało, że zażywali oni inne narkotyki niż te, które zostały wymienione w ankiecie. Następnie zapytano osoby, które przyznają się do zażywania substancji psychotropowych, jak często to robią. Kontakty uczniów z narkotykami najczęściej miały charakter epizodyczny, na tę odpowiedź wskazało 55% badanych. 13% uznało, że zdarza się to kilka razy w roku, natomiast niepokoić musi fakt, że aż 12% uczniów, którzy przyznali się, że zażywają narkotyki, twierdzi, iż robi to raz lub kilka razy w tygodniu, a kolejne 20% codziennie. Następnie zapytano te osoby, które przyznają się do zażywania substancji psychotropowych, jak długo to robią. 67% odpowiedziało, że już nie zażywa narkotyków, jednak odpowiednio 10% uznało, że robi to od ponad 3 lat, ponad rok lub poniżej roku. Wydaje się, że dla sporej części ankietowanej młodzieży zażywanie narkotyków przestało być eksperymentem. Szczególnie niepokojące jest to, że nie są to osoby pełnoletnie. Kolejne pytanie dotyczyło gotowości młodzieży i ich chęci do spróbowania narkotyków i odpowiedzi na nie udzielili wszyscy badani uczniowie. Jedynie 10% ankietowanych uznało, że gdyby zdarzyła się okazja do spróbowania narkotyku, to skorzystaliby z niej. Zdecydowana większość wyraziła brak zainteresowania możliwością skorzystania z narkotyków, gdyby taka się przytrafiła.

2. Cel strategiczny Gminnego programu Przeciwdziałania Narkomanii.

Celem głównym programu jest ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych skutków, wynikających głównie z używania środków odurzających, substancji psychotropowych, NSP (nowe substancje psychoaktywne tzw. „dopalacze”), poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Grodków oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych i terapeutycznych.

3. Cele szczegółowe Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

Cel strategiczny wynika z przyjętych celów szczegółowych. Dla ich określenia wykorzystano w niniejszym programie zapisy Narodowego programu Zdrowia na lata 2016 – 2020, przyjętego Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r.

W związku z powyższym Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na następujące cele szczegółowe:

1) Zwiększenie świadomości społecznej w zakresie problematyki związanej z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP, poprzez:

- a) Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych, dotyczących ryzyka szkód wynikających z używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP.
- b) Upowszechnianie informacji, na temat dostępu do działań profilaktycznych, pomocowych i placówek leczenia dla osób zagrożonych uzależnieniem lub uzależnionych od środków odurzających, substancji psychotropowych, NSP oraz ich rodzin.

2) Inspirowanie i kreowanie działań w kierunku rozwoju kadr uczestniczących w realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii, poprzez:

- a) Promowanie i wspieranie podnoszenia kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą, w zakresie wczesnego rozpoznawania zagrożenia używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP.

3) Zadania profilaktyczne w zakresie rozwiązywania problemów dotyczących używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP, poprzez:

- a) Upowszechnianie i wdrażanie programów profilaktycznych, które biorąc pod uwagę wspólne czynniki chroniące i czynniki ryzyka używania substancji psychoaktywnych i innych zachowań ryzykownych, wspierają prawidłowy rozwój dzieci i młodzieży.
- b) Upowszechnianie i wdrażanie programów rozwijających kompetencje wychowawcze rodziców i wychowawców, sprzyjające kształtowaniu postaw i zachowań prozdrowotnych dzieci i młodzieży.
- c) Wzmacnianie oferty psychologicznej, opiekuńczej dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.

4) Inspirowanie i kreowanie działań w kierunku redukcji szkód, rehabilitacji i reintegracji społecznej, związanych z używaniem środków psychoaktywnych, poprzez:

- a) Wspieranie i promowanie programów redukcji szkód zdrowotnych i społecznych wśród osób używających szkodliwie i uzależnionych od środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP, obejmujące m.in. działalność edukacyjną, wsparcie społeczne i socjalne.
- b) Wspieranie i promowanie rozwijania dostępu do leczenia ambulatoryjnego dla osób używających szkodliwie i uzależnionych od środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP.
- c) Promowanie wspierania programów reintegracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych od środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP.

5) Inspirowanie i kreowanie działań w kierunku monitorowania sytuacji epidemiologicznej w zakresie używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP oraz postaw społecznych i reakcji instytucjonalnych, dotyczących substancji psychoaktywnych i innych niż alkohol, poprzez:

- a) Promowanie badań ilościowych w populacji generalnej i wśród młodzieży szkolnej.

Powyższe cele, które określa Narodowy Program Zdrowia na lata 2016 – 2020, będą wykonywane poprzez realizację zadań, wskazanych w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii.

4. Szczegółowe zadania Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

Zadanie 1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.

- 1) Edukacja osób z problemem narkotykowym w ramach uzyskiwania specjalistycznej pomocy.
- 2) Upowszechnianie informacji dot. adresów instytucji i miejsc, gdzie można skorzystać z bezpłatnej pomocy psychologicznej w konkretnych sytuacjach życiowych – informator, ulotki.

Zadanie 2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.

- 1) Zwiększenie dostępności do pomocy psychospołecznej i prawnej przez prowadzenie Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego.
- 2) Współpraca z instytucjami, ośrodkami terapeutycznymi oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie uzależnienia od środków psychoaktywnych.

Zadanie 3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

- 1) Realizacja w środowisku szkolnym programów profilaktycznych z zakresu uzależnień.
- 2) Realizacja programów ograniczających używanie narkotyków i dopalaczy wśród dzieci i młodzieży – dotacja.
- 3) Realizacja programów, szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą oraz rozwijanie kompetencji wychowawczych wśród rodziców i umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla nauczycieli, pedagogów i psychologów.
- 4) Zakup i dystrybucja wśród różnych adresatów materiałów edukacyjnych: broszur, plakatów, czasopism, ulotek i innych przedmiotów o charakterze profilaktycznym;
- 5) Dofinansowanie do prowadzenia zajęć pozalekcyjnych w ramach zagospodarowania czasu wolnego dzieciom i młodzieży.
- 6) Dofinansowanie do bieżącej działalności placówek wsparcia dziennego-światlic dla dzieci.
- 7) Prowadzenie badań, monitorowanie problemów społecznych, związanych z używaniem substancji psychoaktywnych.

Zadanie 4. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.

- 1) Wspieranie i promowanie organizacji i instytucji podejmujących działania w zakresie leczenia oraz przeciwdziałania narkomanii.

Zadanie 5. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

- 1) Współpraca z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zakresie udzielania wsparcia finansowego i rzeczowego, zgodnie z przepisami o pomocy społecznej.

5. Podmioty umożliwiające prowadzenie działalności profilaktycznej i naprawczej:

- 1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 2) Ośrodek Pomocy Społecznej w Grodkowie,
- 3) Poradnia Terapii Uzależnień w Grodkowie , będąca filią Centrum Psychologii Zdrowia DORMED z siedzibą w Nysie,
- 4) Punkt Konsultacyjno-Informacyjny,
- 5) Placówki wsparcia dziennego – świetlice, w których prowadzone są zajęcia opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci,
- 6) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Grodkowie,
- 7) Komisariat Policji w Grodkowie,
- 8) Straż Miejska w Grodkowie,
- 9) Placówki oświatowe i kulturalne,
- 10) Organizacje pozarządowe.

6. Finansowanie.

Działania podejmowane w związku z realizacją zadań określonych w niniejszym programie będą finansowane ze środków pochodzących z opłat na sprzedaż napojów alkoholowych w wysokości 10 % planu dochodów w 2020 r.